

*** C.N.A.I./2010/AVIS-2**

*** N.R.V./2010/ADVIES-2**

*** 18/03/2010 ***

Avis fixant les critères d'agrément autorisant les praticiens de l'art infirmier à se prévaloir de la qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie

Advies tot vaststelling van de criteria voor erkenning waarbij de beoefenaars van de verpleegkunde gemachtigd worden zich te beroepen op de bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie.

Direction générale Soins de Santé primaires & Gestion de Crise

Professions de Santé

Cellule 2 : Professions de Santé non-universitaires et Kinés.

Place Victor Horta 40, bte 10 • 1060 Bruxelles • www.health.fgov.be

Directoraat-generaal Basisgezondheidszorg & Crisisbeheer

Gezondheidszorgberoepen

Cel 2: Niet-universitaire Gezondheidszorgberoepen en Kiné's

Victor Hortaplein 40, bus 10 • 1060 Brussel • www.health.fgov.be

CONSEIL NATIONAL DE L'ART INFIRMIER	NATIONALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>La qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie</i>	<i>De bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie</i>	
* C.N.A.I./2010/AVIS-2	18/03/2010	* N.R.V./2010/ADVIES-2

Avis fixant les critères d'agrément autorisant les praticiens de l'art infirmier à se prévaloir de la qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie

Advies tot vaststelling van de criteria voor erkenning waarbij de beoefenaars van de verpleegkunde gemachtigd worden zich te beroepen op de bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie

Le Ministre de la Santé publique,

De Minister van Volksgezondheid,

Vu l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé, notamment le article 35sexies ;

Gelet op het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, inzonderheid op artikel 35sexies;

Vu l'arrêté royal du 27/09/2006 établissant la liste des titres professionnels particuliers et des qualifications professionnelles particulières pour les praticiens de l'art infirmier, notamment l'article 2, 1 ;

Gelet op het koninklijk besluit van 27/09/2006 houdende de lijst van bijzondere beroepstitels en bijzondere beroepsbekwaamheden voor de beoefenaars van de verpleegkunde, met inzonderheid op de artikelen 2,1;

Vu l'avis du Conseil national de l'art infirmier, donné le 18/03/2010 ;

Gelet op het advies van de Nationale Raad voor Verpleegkunde, gegeven op 18/03/2010;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le xx/yy/zzzz;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op xx/yy/zzzz;

Vu l'accord de Notre Ministre du Budget, donné le xx/yy/zzzz;

Gelet op de akkoordbevinding van Onze Minister van Begroting, gegeven op xx/yy/zzzz;

Vu l'avis du Conseil d'Etat n° aabbcc, donné le xx/yy/zzzz;

Gelet op het advies van de Raad van State nr. aabbcc, gegeven op xx/yy/zzzz;

Chapitre Ier. - Dispositions générales.

Hoofdstuk I. - Algemene bepalingen.

Article 1er. Pour l'application du présent arrêté, il faut entendre par la Commission d'agrément :

Artikel 1. Voor de toepassing van dit advies wordt verstaan onder de Erkenningscommissie:

la Commission d'agrément du Conseil

de Erkenningscommissie van de Nationale

CONSEIL NATIONAL DE L'ART INFIRMIER	NATIONALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>La qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie</i>	<i>De bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie</i>	
* C.N.A.I./2010/AVIS-2	18/03/2010	* N.R.V./2010/ADVIES-2

national de l'art infirmier telle que décrite par l'article 21septiesdecies, § 1, deuxième alinéa, de l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé.

Chapitre II. - Critères d'obtention de l'agrément d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie.

Art. 2. Toute personne désirant être agréée aux fins de pouvoir se prévaloir de la qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie :

- est porteuse du diplôme, du grade, du brevet d'infirmier ou du titre d'infirmier gradué, d'infirmière graduée, de Bachelier en soins infirmiers, d'infirmier, d'infirmière ou porteuse du « diploma in de verpleegkunde », et
- a suivi avec fruit en plus de sa formation de base une formation en santé mentale et psychiatrie complémentaire à sa formation initiale, répondant aux exigences mentionnées à l'article 3;

Art. 3. §1. La formation complémentaire visée à l'article 2 comprend une formation théorique d'au moins 150 heures effectives, dans les trois domaines ci-dessous :

1° Sciences infirmières:

- Soins infirmiers en santé mentale et psychiatrie : méthodes, modèles, les courants thérapeutiques ...;
- Déontologie et éthique infirmière ;
- Principes de communication, de relation d'aide et thérapeutiques (connaissance de soi, ...)

Raad voor Verpleegkunde, zoals omschreven in artikel 21septiesdecies, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Hoofdstuk II. - Criteria voor het verkrijgen van de erkenning als verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie.

Art. 2. Wie erkend wenst te worden om zich op de bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie te kunnen beroepen:

- is houder van het diploma, de graad, het brevet of de titel van gegradueerde verpleger, gegradueerde verpleegster, Bachelor in de verpleegkunde, verpleger, verpleegster of houder van het diploma in de verpleegkunde, en
- heeft met vrucht bovenop zijn basisopleiding een opleiding in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie gevolgd die beantwoordt aan de vereisten vermeld in artikel 3;

Art. 3. §1. De in artikel 2 bedoelde bijkomende opleiding omvat een theoretische vorming van minstens 150 effectieve uren, in de drie onderstaande domeinen:

1° Verpleegkundige wetenschappen:

- Verpleegkundige zorg in de geestelijke gezondheidszorg en de psychiatrie: methoden, modellen, de therapeutische stromingen ...;
- Verpleegkundige deontologie en ethiek;
- Principes van communicatie, hulpverlening en opleiding in gesprekstechnieken. (zelfkennis, ...);

CONSEIL NATIONAL DE L'ART INFIRMIER	NATIONALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>La qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie</i>	<i>De bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie</i>	
* C.N.A.I./2010/AVIS-2	18/03/2010	* N.R.V./2010/ADVIES-2

- Approches thérapeutiques individuelles et en groupe ;
- Techniques thérapeutiques propres aux soins psychiatriques ;
- Principes et méthodes d'éducation en santé mentale (psycho-éducation) ;
- Recherche appliquée en santé mentale et psychiatrie et son utilisation (Evidence Based Nursing).

2° Sciences biomédicales :

- Psychopathologie de l'enfant, de l'adolescent, de l'adulte et de la personne âgée ;
- Urgences psychiatriques et psychiatrie de crise ;
- Psycho-pharmacologie et pharmacologie ;
- Neuropsychiatrie

3° Sciences sociales et humaines :

- Philosophie ;
- Psychologie et psychothérapies ;
- Politique et organisation en santé mentale et psychiatrie ;
- Droit et législation dans le secteur de la santé mentale et de la psychiatrie ;

§ 2. Cette formation théorique doit inclure les 3 domaines mais pas chacun des sujets mentionnés ; elle peut être orientée vers des domaines spécialisés et/ou des groupes cibles. Au moins 50 pourcents de cette formation doit relever des sciences infirmières.

Chapitre III. - Dispositions transitoires

Art. 4. § 1. L'agrément comme infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie est accordé de plein droit au porteur du diplôme ou du brevet d'infirmier psychiatrique obtenus

- Therapeutische benaderingen individueel en in groep;
- Therapeutische technieken eigen aan psychiatrische zorg;
- Principes en methoden van gezondheidsopvoeding in de geestelijke gezondheidszorg (psycho-educatie);
- Op de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie toegepast onderzoek en zijn gebruik (Evidence Based Nursing).

2° Biomedische wetenschappen:

- Psychopathologie van het kind, de adolescent, de volwassene en de oudere;
- Psychiatrische spoedgevallen en crisis-psychiatrie;
- Psychofarmacologie en farmacologie;
- Neuropsychiatrie

3° Sociale en menswetenschappen:

- Filosofie;
- Psychologie en psychotherapieën;
- Beleid en organisatie van de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie;
- Recht en wetgeving in de sector van de geestelijke gezondheidszorg en van de psychiatrie;

§ 2. Deze theoretische opleiding moet de 3 domeinen omvatten maar niet elk van de vermelde onderwerpen; zij kan georiënteerd zijn naar gespecialiseerde domeinen en/of doelgroepen. Ten minste 50 procent van deze opleiding moet bestaan uit verpleegkundige wetenschappen

Hoofdstuk III. – Overgangsbepalingen

Art. 4. § 1. De erkenning als verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie wordt van rechtswege toegekend aan de drager van het

CONSEIL NATIONAL DE L'ART INFIRMIER	NATIONALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>La qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie</i>	<i>De bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie</i>	
* C.N.A.I./2010/AVIS-2	18/03/2010	* N.R.V./2010/ADVIES-2

conformément à l'arrêté royal du 9 juillet 1960 portant fixation des conditions de collation du brevet d'infirmier ou d'infirmière et de l'exercice de la profession.

~~— Il en va de même pour les porteurs du brevet d'infirmier ou d'infirmière psychiatrique obtenu conformément à l'arrêté royal du 17 août 1957 portant création du brevet d'hospitalier ou d'hospitalière et fixation des conditions de collation de ce brevet~~

§ 2. A titre de mesures transitoires : l'infirmier breveté, l'infirmier gradué ou le bachelier en soins infirmiers qui au moment de la sortie de cet arrêté exerce sa fonction depuis deux ans au moins équivalent temps plein dans un service de psychiatrie interne ou externe ou dans un service spécialement dédié aux soins psychothérapeutiques peut être agréé pour se prévaloir de la qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie s'il peut prouver qu'il a suivi avec fruit une formation théorique spécialisée en psychiatrie d'un minimum de 50 heures et ce dans les domaines spécifiés dans l'article 3, § 1.

Chapitre IV. - Conditions de maintien de la qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie.

Art. 5. La qualification professionnelle

diploma of het brevet van psychiatrische verpleger of verpleegster behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 9 juli 1960 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder het brevet van verpleger of verpleegster wordt toegekend en van de beroepsuitoefening.

~~— Hetzelfde geldt voor de houders van het brevet van psychiatrische verpleger of verpleegster behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 17 augustus 1957 houdende instelling van het brevet van verpleegassistent en verpleegassistente en vaststelling van de voorwaarden waaronder het wordt toegekend.~~

§ 2. Als overgangsmaatregel kan de gebrevetteerde verpleegkundige, de gegradueerde verpleegkundige of de bachelor in de verpleegkunde, die op het moment van de publicatie van dit advies sinds minstens twee jaar voltijds equivalent zijn functie uitoefent in een interne of externe psychiatrische dienst of in een dienst specifiek gewijd aan psychotherapeutische zorg, erkend worden om zich op de bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie te kunnen beroepen, indien hij kan bewijzen dat hij met vrucht een gespecialiseerde theoretische opleiding in psychiatrie heeft gevolgd van minstens 50 uur en dit in de domeinen die in artikel 3, § 1, worden gespecificeerd.

Hoofdstuk IV. - Voorwaarden om de bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie te behouden.

Art. 5. De bijzondere beroepsbekwaamheid

CONSEIL NATIONAL DE L'ART INFIRMIER	NATIONALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>La qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie</i>	<i>De bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie</i>	
* C.N.A.I./2010/AVIS-2	18/03/2010	* N.R.V./2010/ADVIES-2

particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie est octroyée pour une durée indéterminée, mais son maintien est soumis à conditions :

1°. L'infirmier suit une formation permanente relative aux soins en santé mentale et psychiatrie afin de pouvoir dispenser les soins infirmiers conformément à l'évolution actuelle de la science infirmière et ainsi de développer et d'entretenir ses connaissances et compétences dans les trois domaines dont question à l'article 3, § 1.

Cette formation permanente doit comporter au minimum 60 h effectives par période de 4 ans.

2°. L'infirmier a effectivement presté un minimum de 1500 heures au cours des quatre dernières années dans un service psychiatrique interne ou externe ou dans un service spécialement dédié aux soins psychiatriques.

3°. L'infirmier qui a suivi une formation décrite dans art. 3, §2 (purement orienté vers un domaine et/ou une groupe cible spécialisé) doit rester employé dans ce terrain afin de pouvoir maintenir la qualification professionnelle particulière concernée.

Art. 6. Les documents démontrant le suivi de la formation permanente et l'exercice de l'art infirmier dans un service psychiatrique interne ou externe ou dans un service spécialement dédié aux soins psychiatriques sont conservés par le porteur de la qualification professionnelle d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie pendant 4 ans. Ces éléments sont à tout instant susceptibles d'être communiqués à la demande de la

van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie wordt toegekend voor onbepaalde duur, maar het behoud ervan is aan voorwaarden onderworpen:

1°. De verpleegkundige volgt een permanente vorming met betrekking tot geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie teneinde de verpleegkundige zorg te kunnen verstrekken overeenkomstig de huidige evolutie van de verpleegkundige wetenschap en aldus zijn kennis en bekwaamheid te onderhouden en te ontwikkelen in de drie domeinen waarvan sprake in artikel 3, § 1.

Deze permanente vorming moet minstens 60 effectieve uren per periode van 4 jaar omvatten.

2°. De verpleegkundige heeft gedurende de afgelopen vier jaar minimum 1500 effectieve uren zijn functie uitgeoefend in een interne of externe psychiatrie dienst of in een dienst specifiek gewijd aan psychotherapeutische zorg.

3°. De verpleegkundige die een vorming volgde zoals omschreven in art 3, §2 (zuiver georiënteerd naar een gespecialiseerd domein en/of doelgroep) moet binnen dat terrein tewerkgesteld blijven om de desbetreffende bijzondere beroepsbekwaamheid te kunnen behouden.

Art. 6. De documenten die aantonen dat de permanente vorming is gevolgd en dat de verpleegkunde is uitgeoefend in een interne of externe psychiatrie dienst of in een dienst specifiek gewijd aan psychotherapeutische zorg worden door de houder van de bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie gedurende 4 jaar bewaard. Deze elementen kunnen te

CONSEIL NATIONAL DE L'ART INFIRMIER	NATIONALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>La qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie</i>	<i>De bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie</i>	
* C.N.A.I./2010/AVIS-2	18/03/2010	* N.R.V./2010/ADVIES-2

Commission d'agrément ou de la personne chargée du contrôle du dossier de l'infirmier concerné.

allen tijde worden meegedeeld op verzoek van de Erkenningscommissie of van de persoon die met de controle van het dossier van de betrokken verpleegkundige is belast.

Chapitre V. - Conditions pour recouvrer la qualification professionnelle particulière d'infirmier ayant une expertise particulière en santé mentale et psychiatrie.

Hoofdstuk V. - Voorwaarden om de bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie opnieuw te verkrijgen.

Art. 7. Pour recouvrer la qualification, professionnelle particulière, 20 pourcents d'heures supplémentaires par rapport aux heures de formation permanente imposées par le Ministre pour le maintien de la qualification professionnelle particulière doivent avoir été suivies.

Art. 7. Om de bijzondere beroepsbekwaamheid opnieuw te verkrijgen, moet 20 procent bijkomende uren gevolgd worden bovenop de door de Minister opgelegde uren permanente vorming voor het behoud van de bijzondere beroepsbekwaamheid.

AM Gérard-Solé,

*Présidente du Conseil
national de l'art infirmier.*

*Voorzitster van de Nationale
Raad voor Verpleegkunde.*